

Provinciale Monumenten Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Gemeente:	Hollands Kroon	
Plaatselijke aanduiding:	Heerenweg, bij nummer 1 1768 BC Barsingerhorn	
Kadastrale aanduiding:		
Kad. gemeente:	Barsingerhorn	
Sectie:	F	Nummer: 23
Datum foto's:	12 en 16 juli 2019	

Kadastrale kaart situatie (juli 2019)

Inleiding

De TRAMABRI aan de Heerenweg in Barsingerhorn werd omstreeks 1910 samen met drie identieke abri's gebouwd. De abri was gesitueerd bij de plaats waar de trambaan de Heerenweg kruist en is thans gelegen bij het pand Heerenweg 1.

De opdrachtgever voor het wachthuisje, de N.V. Tramweg Wieringen-Schagen werd opgericht op 27 juni 1907 met de bedoeling om uitvoering te geven aan het "Tramplan Wieringen - Schagen", zoals dit reeds in 1901 door een daartoe ingesteld comité was gepubliceerd. De N.V. ging een exploitatieovereenkomst aan met de Hollandse Spoorweg Maatschappij. Voor het baanvak Schagen – Barsingerhorn - dat al vanaf 1898 onderdeel uitmaakte van de tramlijn van Schagen naar Hoorn - werd van de Stoomtram Maatschappij West-Friesland het medegebruik verkregen. Bij Barsingerhorn splitste de tramlijn van de N.V. Tramweg Wieringen-Schagen zich af en ging over een eigen baan in de richting van Wieringerwaard en het eindpunt Van Ewijksluis, waar vandaan een aansluitende veerdienst met het eiland Wieringen werd onderhouden. Op 1 maart 1912 werd de tramlijn geopend. In 1936 volgde de sluiting.

De abri is omstreeks 2000 grondig hersteld, waarbij het materiaal voor het grootste deel is vernieuwd. Het spoor is niet meer aanwezig. Wel is het tracé nog afleesbaar bij het herstelde gebouw, evenals op andere plekken in het landschap. De huidige abri is in gebruik als vertrekpunt voor wandelingen.

Onder de bescherming van het perceel bij Heerenweg 1 te Barsingerhorn valt uitsluitend de herstelde abri.

Omschrijving

Exterieur:

Tramabri, in 2000 grondig hersteld, naar een ontwerp van een eerdere tramabri op deze plek. Oorspronkelijk gebouw was vanaf circa 1912 tot 1936 als wachthuisje in gebruik bij de N.V. Tramweg Wieringen-Schagen.

Eenlaags gebouw, op rechthoekig grondvlak, heeft een in het zicht blijvende houtconstructie en staande houten delen onder lessenaarsdak met overstek. Het opnieuw gemaakte houtwerk is zorgvuldig van snijwerk en profielen voorzien, waaronder de verticale beplanking van kraalschroten en afschuiningen van balken. In de voorgevel en twee zijwanden houten vensters met negenruits roede-verdeling. De zijvensters geven zicht op het oorspronkelijke tracé van de tramlijn. Gemetselde plint van baksteen in kruisverband en rollaag. De open toegang wordt afgesloten door een draaibaar opnieuw gemaakt metalen hek. Boven de entree een bord met de haltenaam 'HEERENWEG'.

Interieur:

In het interieur langs de wanden een vaste houten zitbank.

Terreinaanleg

Aan oostzijde langs de voet van de tramabri een tracé, dat als zichtlijn het voormalige spoor afleesbaar maakt in terreinaanleg.

Waardering

De tramabri is van belang vanwege de volgende waarden:

Cultuurhistorische waarde

- vanwege het sociaalhistorisch belang als gaaf en zeldzaam geworden onderdeel van de geschiedenis van het verkeer te land, in het bijzonder de spoor- en tramwegen, in Noord-Holland;

Architectuurhistorische waarde

- vanwege de hoofdvorm, het materiaalgebruik en de gevelindeling;

Situationele en ensemblewaarden

- vanwege de ligging langs het voormalige tracé waarvan het deel bij het huisje in het landschap nog ervaarbaar is;

Gaafheid en herkenbaarheid

- de zichtbare ligging op een open terrein aan de Heerenweg;

Zeldzaamheid

- alsmede als zeldzaam geworden voorbeeld van dit bouwtype (tramabri) in Nederland.

Tot het hierboven vermelde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.

De redengevende omschrijving is vastgesteld op 7 juli 2020 onder GS-nr. 1201530/1447809.

Archief:

-Schagerbrug, Zijper Museum, beeldbank

Literatuur:

-W. Verboom, J. Beets, *Daar komt de tram uit Schagen*, Schoorl 2001

Tramabri (vanuit noorden)

Tramabri (vanuit zuiden)

Voorgevel

Achtergevel

Interieur (naar zuiden)

Interieur (naar noorden)

Detail venster

Detail houten daklijst

Bord met haltenaam aan voorgevel

Zichtlijn van voormalig tracé